

ACC. N:R M. 14936:1-32.

Landskap: Småland Upptecknare: Alma Nilsson, Forshult
 Härad: Albo Berättare: x " "
 Socken: V. Forsås Berättarens yrke: f.d. älderd. h. förest.
 Uppteckningsår: 1960 Född år 1875 i Skatelöv

Skyddande, utvecklande och roande föremål
 för barn i krypåldern. s. 1-32.

nr. 11.

FOLKLIVS-
 ARKIVET
 LUND

x och appl.:
 morden; se sid.
 1a!

LuF 114

27/4-60

Svar på LUF 114.

Skyddande. Ickecklande och roande
föremål för barn i krypåldern.

Ja, i äldre tider här angrena tid - före och
omkring 1880-talen var man nog med
att skydda barnets både huvud och fötter.

Under den första månaden tänkte man
mer på att skydda spädbarnet mot köld,
dels under vintern men också under den
varma årtiden ansågs det riktigt att barn
hade en s. k. barn-a-hätta på huvu-
det, spädbarnets här var ju obetydligt
och man ville också skydda barnets öron
mot öronsprång (som oftast orsakades av
kygla och d. a. c.). Således hade alla
allmogens spädbarn en liten hätta, sydd

Besättaren och uppptecknaren av svart
på LUF 114.

Är enad som gäller tiden före 1880, Lamm och Kam-
= land dottern Marta Hammarsen född i Hår-
leenda (sammanhållningen till Vörå och Skatelöv
född 1834. + från 1880 Lalet berättas
Uppptecknaren: Smedens ättardottern, f.d.
förel. för äldre d. h., bonhustru, intill modern
död 1934 (gift 1922). Upppt. är dotter till
den förutnärda besättaren, är född
1875, i Skatelöv. På grund av moderns
barnmärke och sjuk-sköterske-tjänst
för båda sockarna, Vörå och Skatelöv
kann uppptecknaren att på s. a. säga
2 hem-socknar, för ^{plac} sockarna var bosatta
på båda dessa platser, det mesta som i
114. berättas har uppptecknaren personligen sett.

efter barnets hurend, och knåts med en
 bant band sender hakan. Håttan Nydd-
 ade också för slag mot reell-vaggan till-
 en ibland, när denna sköttes av äldre små-
 barn kunde bli så stark i reellningen
 att barnet ej bibehåller sig mitt i vaggan
 utan rellade friit fram och åter samt
 då ofta slog hurendet mot vaggans
 nakna, oflädda kant, av trä. Detta
 förklarar när de vaggande småbarnen
 skulle tvunga barnet att sova: anting
 en på quend av att de själva skulle bli
 fria en stund för att leka eller dämpas
 att modern — när hon gick ut på äker och
 äng på arbete, sa åt till dem: erfän hean
 (pöskan) börja skrika på ti inte la opp
 hösten utan bara vaggas bra, å iseng
 högt, så sovrna han igen. Detta sked-

Ofta ty barnet blev av den starka kull-
ningen ofta liksom bedövat, orkade ej
stanna längre, och somnade igen efter längre
eller kortare stund. Ett annat skydds
medel för kullen var att knyta en kam-
lig, fyrkantig kudd duk an barnets kudd,
det var ofantligt av moderns huse-klä, av
hemvänt bomullstyg, blått eller vitt linne.
Så ans kunnigt med vitt. Dessa klä-
kläder i snibb, togs över bröstet och nacken
var efter snibbarne togs bakåt och knöts
i 2 knutar i nacken, detta var framför allt
skydd mot kyla, det såg också väl på,
och kunde ej så lätt antagas.

De gamla kostadskuren med sina
öppna slitäder, och nakna golv med
breda golvplankor, där språngarna kunde
vara mer än Centimeter-breda, otäta fänter

Oftast utan dubbel-förte vora ju orien-
-ligt kalla, därför hade man också, under
vintern, en berett färsk i baggen, de blä
värmda bättre än en litet tacks. I led en
huvudduk knuten på tidigare anslutna sätt
värmdes också halren, vilket ansågs vara
av stor värd. Skumpor fick ju barnet
tidigt, kemtillade skumpor av kempen-
nit ullgarn, sist efter en tid blev hårda
och krympta, även av att väta (pinet),
känser däremot anskaffades fört sen barn-
et börja krypa, dels vore de varma men
de skyddade också de små tassarna som
de skämt samt kallades av mödrarna.

För att skydda de dyrbara barnhängarna
pris på 1860-1870-talen 1.50 kr så fanns det
små mässingshölj som köptes för några
skilling, och av skomakaren påsattes över

Över skornas nåbl vägen ju gnedes mot
golvet, när barnet köp. Kängarna hade
samma modell som de vuxnas, samma
- hölls med remmar av läder = de snör-
a-des. Någon lät väl se Längsta till kupp-
barnet men kängor var det vanligtaste, det
ansågs också att köpkraften stödde västen
och benen bättre än skor, även när barnet böje-
de gå. Barnkängor var det slag av barn-
kläder som man gick i som till "haga" systrar
eller goss till kusiner = sysken-a-barn
t. ex barnet. moders syskens barn.

I äldre tid användes ordet sysken-a-
barn i stället för kusiner.

Vad barnhätten angår så var den
ganska enkel men var de sydda av en
niet lärft med en enkel spets eller fri-
villenspets = frivillentet, liksom en ram

Kring ansiktet, var det en "ärd" gammal
 vit dopnåsa som blivit vardagsplagg. Så
 syntes det om den var pydd åt en pojke, eller
 en flicka, i föra faust var den pydd med
 blåa rips- eller röda sidenband, i senare vora
 banden röda. Skulnaden mellan haken
 utmärktes tidigt. Hatten var aldrig stoppad
 men kunde vara fodrad, modellen var alltid den
 ännu 1860 vanliga - en nästan rent litet baktycke,
 kring vilket en slät remse revnats något,
 och fastsyts kring baktycket. Ända fram på
 1900 talet användes hättor till späd- och små-
 barn till $1\frac{1}{2}$ - 2 års ålder. Därefter
 försvann de, därför att det
 blev "ny-mod-igt" med barhuvade barn,
 och barn-kvinnorna började bli mindre,
 och barnen fick bättre vård och tillsyn
 — som en följd här av. De efter

Om rummets bortåder förbättrades
i fråga om uppvärmning genom kakel-
ugnar som bättre än den öppna eldsten
- en behåller värmen i rummet bättre
och så säkerligen till att man ej behövde
: passa på, barnen så mycket på rummet.

Ja, för att barnen ej skulle skada
sig brändes man ha någon slags enkelt
stängsel omkring dem t.ex små kragar
(som liknade 1960 års-modell) men var låta
ej av spjälkar utan liknade fyrkantiga lådor
med eller utan trissor i alla fyra hörnen
dessa trissor gjorde ju att gång-stolen
kunde skjutas fram och tillbaka, men
det barn som ställes i denna måste ha
så pass förfärdighet att det kunde
slås på benen åtminstone någon stund

stund. Obs. I de flesta fall var denna
gång-stol försedd med en lock var i en
rent hål utformats, var barnet
ställdes över, genom Lockets(?) - kanten
men detta hål: hindrades barnet från
att falla åt någons anna hållen. Hålet var
i minsta laget så att när barnet ställdes
över här, tog alltid vårdaren med ena
händen och snäpte ihop barnet kläder
över stjärten, för att barnet skulle på
plats, Locket — om jag får kalla
det så — blev på detta vis en ut-
märkt skydd. Barnen orkade dock
ej stå så länge ständer men efter hand
som det växte till och började gå, trivdes
barnet bra här. Tjädningarna som
barn skydd har aldrig uttalats men
detta var ju en slags kage och

för den som sett och hört hur soppinningen
rika 8-10 barns-mödrarna fick vara
ifråga om barnens skötsel och vård:
märkar det ej konstigt. Så snart var det för
dessa mödrar med de 2-3-4 fönta barn-
en, ty när det äldsta blev 3-4 år kunde
detta se efter (= förskö, spenga för, och
i nödfall ropa på mor.

Grängor som här i fr. litan efterfrågas
förekom i 2 olika modeller, varan den
ena kallades häng-vagga bestod av
en plåtad korg, liknande ett kål-fat
= oval i sin formen, i denna häng-vagga
fanns 2-4 snören i vilka vaggan
hängdes upp i taket, här i vaggan lades
barnets vagg-bolta av sängkläder, samt
sitt barnets genar ett snöre som fast-
bunden vid fot-ändan sattes häng-

- vaggan = [grungan] i rörelse. Outant pla-
nerades denna vagg i närheten av
en soffa eller kista så att den som vag-
gade kunde se till under tiden, var det
en vuxen fick det bra att handarbete
samtidigt ty vaggan måste ha obetygglig
rörelse, på grund av det drag som befr-
dad. Om en barnmorska däremot
"måtte vaggan" kunde denne ita upp-
sätta på soffan och samtidigt glädja
barnet i vaggan med lek och sång.

Barnet hade det bra här så länge det
var helt friskt 3-4-5 månader men
när det fick krafter nog att resa sig
upp var det i livsfara, det kunde falla
ur vaggan. Läkare var då den s. k.
häng-stol eller liten barnstol med
räcke till & belysning som räddade

barnets axlar — på höjden. Vid fram-
sidan på denna hängstol fanns en skjut-
bar brele = rickel vilken hindrade barn-
et från att falla ur. På stolens baksida
= bakom barnets ryggar fanns en kraftig häng-
are av trä, oftast en jälv-vickel passande
trä [djärj-trä] något böjt.

I denna hängstol hade barnet det bra
bröts att det ej kunde förflytta sig, det
hade utblick över hela stugan, kunde
se de andra barnens lek, kunden och
katten, elden i spisen, mor i vän-
stolen o. s. v. Denna hängstol
var rörlig endast till en viss grad
genom den bantade krok, som fanns
i stöd - stängens övre-ända, och
således upphäng i den kraftiga jäm-
märta, som var fast-satt i stugans

tak. Således fanns i så gott som alla
allmogel-hem mint 2 merlar i vardags-
-rummets tak — för barnens
räkning.

Om man tyckte barnen?
ja, tyvärr förekom detta i vissa fall.
Jonen det kallades ej så, utan man
sade att man ban-t dem. Detta
medde endast när någon annan låd fanns,
som fångst användes då en barn-lita
= sådan som brukades vid svep-nierg av
spädbarn, den lita (= båda cirka 3 an. lång
och mer än hands bred: togs om barnets
midja knöts i hop där, varefter begge än-
dar fasthålls vid en pinn-soffa eller
en tung stol, som barnet ej orkade slita
urhåll. För den familj som hade
barn i kreppl-åldern var nämligen näst

Son var l. är äldre och själv kunde stult-
ta omkring lite, var reiken för stor att
lesna dem ensamma. Med en t. ex
modern var ute på åkern eller hentade
hem korna från betet samt. skjäckade.

Köpligen har jag i en annalk uppt.
en spåddoms ord berättat åt 2 U.F.
Med antående — jag återger det i så fall
men bilden är så fälad.

En torpar hustru i Flisereds socken
Hambörd/härad: hade 2 duktiga pojkar
i denna för barn förliga ålder (se förtä-
raden här) hon ängslades mycket för dem
när hon var ute, hon mente att det be-
des — i nödfall binda barn men ville
ej. En gång när hon kom hem — en
tittade in genom fönstret (i vilket brukades)
såg hon begra pojkar vid skänken

de hade öppnat både stänk dörrarna
och rogade sig nu med att krata fänkylans
läta porten porlen i golvet, en
sak i ständer: så att bitarna gjorde att
att golvet, bejde barnen fann detta så roligt
att de skrattade och vora så envisa så
de tänkte ej på ensamheten. Efter denna
händelse måste ha hända dem för att
de ej skulle göra skada eller skadas.

Någon stänke nu andra varför
han ej d. bara läte stänken — —
ack! a-na-me!! Så enkelt var
det ej, någon Läs fanns ju aldrig vid
en stänk i ett vee dags-tiem.

Obs! Några långa stunder vågade
— eller ville — inga föräldrar ha sina
barn brendna men det fanns ju till-
fällan då detta var det minst farliga

Om bjällor på barnen för att visa var
var barnen fanns när de var så stora
att de sprang omkring fritt hade jag icke
hört här från Småland men det låter
bra. Ja, när man såg att barnet
var utträtt såde man honom litet
mjölk eller på något gott, (= en sockerbit
eller en kringla + kock (= en bit av en kring-
la) OBS! Kringlor var under 1800-talet
nästan det enda kakebröd som fanns — ut-
om vid stor-kalas. Dessa bröd baktes i
form av kringlor med hjortrons-salt
som gästamne (presjätt var svärd-kom-
lig) dessa kringlor, i hättor och bakade
av sen tjock gräddde, mycket litet socker
samt kaka mjöl (= saenkt värmt malt
ofta på hem kvarnen vilken droes för
hand och där skakningen var så obe-

- tydlig att den endast blåstes undan
 detta grova svarta röttemjöl som ofta
 maldes av kvinnorna, på hemkvällen
 = hand-kvällen blev efter gräddningen
 mycket mörkt, och gott i smaken, den tjocka
 rusa grädden som togs till de spröda, de sen
 arbetades hartigt och obetydligt. Dessa kring-
 or (knutna i midjellen) blev därför fräsiga
 och goda, påminde mycket om de gammal-
 -dags friska smörkakorna. En täckel
krok av en kringla = en kringla krok var
 barnets mest begärliga god-sak, inga länder
 behövdes för tuggning, ty den "smalt i munnen"
 syntes barnet trötta efter gångprov, tog man
 det under dess armar och hjälpte det framåt och
 visade hur fötterna skulle ställas fram,
 en i länder. Ett friskt och

mått barn var glad över denna hjälp.
Ja man lärde det att sitta, klett
enkelt genom att sätta det, och lägga
itöd bakom dess ryg, tänk hur många
av den tidens 1800-talet mödra som med
glädje berättat för släkt och vänner,
från hällen från kyrkan att: tänk-a-na-
me! Ne kan he-on (= pojken) seta (sitta)
å han å bara rapp-a-gammel (gamla-
de). Som hörs vore de flesta föräld-
rar mycket förtädda vid sina barn.
trots att levet var hårt, och tiden ej
räckte till att ge dem den vård som
nutidens barn får.

Ja man lärde dem att äta, detta gick
dock ibland trögt, men de befalles
att sitta/stilla vid matbordet, inte
17, dänga med benen, inte spela på

Lydde eller hörsammade barnet icke
vid andra eller tredje tillsägelsen
leddes det från bordet och till skamm-
-brän, "sig själva till straff och andra
till värmen". Låg t.ex. 3-åringen all
5-åringen fick stå i skammbrän
(= sopbrän innanför köksdörr) och att
ingen bjöd henne komma till bordet
igen så skitade hon sig för att icke
lyda vid tillsägelse. Tre-4-år-
ingar hotades med att sätas på och
tag dem, eller med ris i stjärten
nicket och så var låt åt kaulit ty ett
smidigt björkris hängde alltid i närheten
av spisen och skamm-brän, utsett
endast för detta ändamål. Barnen
lärdes snart förstå att det var de
som skulle lyda föräldrarna, och inte

tvärt-om. Barnen fick i regel
äta med en, en liten, sliten hornsked
dessa matberedare använde de till all mat.
en hornskeden var sliten betydde att den
nu används så mycket och delats så ofta
att den från smaken av horn, var borta.
Dessa barnskedar som såldes på mark-
nader eller av s. k. knack-a-handlare
(= nu tidens dörr-knackahandlare.)
Enk. Naturens egen ordning tog barn-
nen också själva snart efter seder som
de vuxna betövade. En ordpråk säger
också att "barn tar mer efter föredöme
än efter förmaning". Den tidens barn-
skick skilde sig ju i viss mån mat
1960 års. Man hade ju till långt fram
på 1900 talet så små gafflar att man
ät helt med kniven, och detta

räknares ej som någon större synd
(=förbrytelse mot etiketten) men
ingen fick smacka eller kapa vid
matbordet.

Påstolar användes för barn som lärt sig
sitta, innan de ens någonting de hållas fram
över en pottis eller dylikt. Påstolen
hade 3 väggar vilka räckte ner till golvet
och utgjorde också ben = stols-ben samt
skydds räcke på dessa 3 sidor, enceför i
mitten på dessa 3 väggar fanns inplater
med ett reent hål (som de gamla darsen)
och under detta stälde pottan. I ryggs-
stycket (= stolens mitt parti) fanns ett arm-
långt hål utskuret, ansett som hand-
tag att lyfta påstolen med, enkelt
men ganska finurligt och beaktligt, sådana
saker smickade oftast husfaderns ögon.

Det var ingen bestämmd tid för eller när
barnet skulle gå ut, men barnet måste
kunna gå riktigt ännu på marken, em-
edan, den fanns det från 1880-talen en ordet-
ning på familjens dars för barn, den bestod
i ment 2 träpölar som ledde upp till den
gemensamma 'bänken' till både små
och stora — inrymdande sittplatser.

Så har landsbyggds befolkningen haft
det, ända från till en, efter en, skaffade
sig v. b. Barnstolar som sittstolar
fanns alltid i hem med barn, dessa hade
samma utformning som de vuxnas, fast-
än mindre. Det fanns en barnstol
liknande kvinnornas spänne-stol, = en
slätt vilstol med svåret styre = pygge-
stol, liknande cirkelbänkets skivbords-
stolar (fastän dessa skiv. b. stolar hade

mängder sits- och ryggstöd. Här på barn-
stolen var i stället 4 ben, liksom på
kvinnans spinn-stol (= där såv det
husmoder såu när han spinn.)

Det var icke i alla hem man hade barn-
stolar i äldre tid, först på 1880—1890-
talen när det kom fabriks-spinnstolar
i handeln blev barnstolen i precis
samma modell allmänare, men mer än
i Sverige hem syntes aldrig. Paller
där emot fanns för barn i alla hem, och
i olika storlekar och modeller, men för-
kom de heller som vars gaveler höllade
ben, de voro hållbara och lätflyttade
genom den arslänga utskärning som
fanns i på, paller sits dock i handen
mer och man fick genast ett fast grepp.
Paller voro mycket antyckta an

barn i alla åldrar, de användes mest som
leksaker. Vändes den upp och ner blev
det genast en bra kälke, på golvet)
endast en starkt snöre och man kunde
sätta på en lite äldre bror som hade
tömmen om livet eller rent av i munnen
(som betel) om han nu krammade sig lite
så hade barnet genast både hårt och
skiffrer. Dessa gick ej så bra med en
stol, på grund av sin bredd liksom
garlarna som blev ben, gjorde det ej så
ont om pallen välte över barnens lemmar
å sen — tänk-a-na-me! Den var
så djédrens bra te å bliva på, om en
t.ex. ville lita i en hår eller i fars
krukhorn som stod på bit-än. [flyrån]
jo, det fanns också paller av enklare
modell — en brädlapp med 4 ben knöda

men de var mer g^{ång}-lett-a (fortfarande)
di'nska de lätare omk^{ring}u, benen loss-
nade och föll ut, då blev det "gråt och
tanda-gnerr". Barnen så aldrig till
bords, de skulle äta sin mat på stäns de
fat, och k^{än}na att de ännu var bara barn
och ej som de vuxna. Det barn som
ej räckte upp till bordet serverades med
moderns hjälp, samtidigt som han
själv åt och — gav bröstet åt g^{nerr}ta
karnet (vid matbordet.)

Det var individuellt när krypbar-
het — tog sig sviken och släpptes
ner på golvet för att k^{rypa}, på en
gammal s^{jal} s. d. l. — förtö h^ölen.
en del barn voro kraftigare och k^{än}ligare
de trängde efter frihet, förtö-
= alla förtö) bara lades de ner på magen

Och låg helt stilla så många gånger, sen
började de — på ett immitations/au kräla
och asa (släpa sig) lite — å tänk "en
vacker dag" heende barnet förflyta sig
sig lite framåt, samt sträckte sina små
händer framför sig liksom känsel-sprötar
då tog modern fram en gammal bestrykt
av det gröna tyckta glaset = en halv-stop-a
flanka (=synde seneför 2/3 lit.) Lade denna
3 invid barnets

händer samt visade att den var körlig.
Var barnet kräck-stält (intelligent = be-
gärat) samt utan krämpor begrepp det
snart att det var ett hjälpmedel just
som behöves för att läsa sig "fört
kyrpa och sedan på". Det gick också
bättre och bättre (omå kyrpa-nett), dag
för dag, allt efter som den gröna flanka

hullade, ofta med moderns eller vårda-
rens hjälp. Kravade barnet efter och
ville ha tag i flaskan, detta för barnet
sunderliga dyra, som bara fluttede sig
längre och längre bort. När fick ju barnet
hjälp på olika sätt, alla i hemmet voro
intresserade av barnets framsteg, hvilka
små dystra händer, liksom grova arbetsmän-
ar alla ville hjälpa krypbarnet.

För det barn började krypa 3-4 månader
andra senare, vanligtvis tiden var 6-7 må-
nader. Ett friskt, normalt utvecklat barn
räknades kola kunnat självstid 1 år.

Somliga gick mellan stolar som fram-
stalts som hjälpmedel, redan vid 10-
11 månader, andra åter: särskilt de
ovanligt tunga, behövde mer än ett år,
men tänk så många kullerbyttor förut.

Ja, allt krypbarn hingo lekstake
öppendamt nog gladdes både för-
äldrar och, där det fanns äldre nykter, åt
detta, kanske till stor del därför att de
kännte kunde följa krypbarnets utveckling
och gädda tankens tillväxt, förste dagen
brydde sig ej barnet så mycket om presen-
ten — men redan dagen efter begrep det
att denna dugde att leka med, ena dagen
på ett sätt, andra på annat sätt. Under hela
1800-talet köptes inga lekstaker till detta, det
nöjde sig med en trädsked, en kass-
erett litet bleck-körns-mätt (det blev lipd
med dessa redskap) de lälde att kastas, var
också ofarliga. Vid visse pipor beträffar
så var ju dessa att finna endast på vären
så länge det var var i bidet, men
och pipornas pip-

-orna beträffar så var ju dessa den vanli-
gaste leksaken för 3 åringar, och fanns
en tre äring i hemmet så mesade denne
för att både krypbarnet + hela familjen
fick leka på släktmuseet, förut när vandr-
kapan spruckit kunde krypbarnet
använda den som pöckle (= ro-e-pöckle)
= leksak. om bollen, av en äpples storlek,
som kunde rent av rjälva "märta" se till.
När han var på "stället" (i gården) och
gjorde skordan) var trevlig, och oskadlig
för krypbarnet, särskilt sedan det gick
så långt att barnet kunde krypa ren-
der möbb-lå-a (= möblerna), där
den oftast hamnade. Bollen var
sydd av skinn som sammanfogats i
6-8 bitar. Rutor, samt stoppad
med svén-a-to (= svén-hår.]

Lådane bollar köptes också på marknaden,
gotta-parka-bollarna var aukt för dyr-
bara på 1880-talet höljens körtade de
en hel riksdaler. Skållor tyckte kryp-
barnet mycket om, dessa fabricerades
i hemmet: en kengjord reend blanki-svört-
akt Fred Lock, här lades några loko-
orter och repps = "hookus pokus" hade
man en trevlig skållor, vilken man också
kunde reella utåt golvet. Här besan-
nas ordlykt. Som lyder: "Hä lite som
rogar ett barn!" ja man köpte
lett-seller och gav i marknads-gåva
även åt kryp-barn, då måste ord-
språket lydas som sålde: det ska va don
efter person. Et små väder-kvarn-
ar av föstennt tunn black-plåt, var
29. Hinglar sattes i rörelse genom att

man blöte på dem med meummen.

En fjäderrippa, eller en hönsrippa
helst en tupprippa, med "granna" färger
hörde också till krypt-barnets föckel- (or)

Grasa - dockor (= tras-dockor) vara
mycket omtyckta av kryptbarn.

Gämsmi-leksaker fanns ej — inte ritar
hos förnämlet folk. Dessa blev allmänna
föret fram på 1900 talet. (Obs! Gämsmi-leksaker)

Ljud framklingades i de hem där det
fanns en äkta silver-sked (kontrollerat
silver) man tog då en vanlig ~~träd~~ ryträd
och knöt om skaftet: så att det blev en
öglä på träden upplien, därefter hängdes
denna öglä över barnets öra, man hade
barnet i sitt knä och såg invid ett
bord där man med trädens hjälp stötta
30 själva skeden mot bordkanten, skeden

gav då ifrån sig en ifråll klenande
lyd som starkast förmanas an den
som hade skeden vid brat.

En annat ljud såld komms an barn-
ets manliga släkt genom att dra stöda,
Om t. ex barnet var så stort att det krep-
-et efter fadern ända till dörren, när han
gick ut, sökte fadern liksom trösta barn-
et genom att lägga sin panna mot dörren
och långsamt dra ansiktet neppi från
och neråt med pannan hårt tryckt mot
dörren, då såld komms en lyd liknan-
de det som när man i skogen släpas fram
timmer-stöcker, men skämda både
barnet och de övriga. En ko-
-skädda med en snöre ifrånns ibland upp-
hängd på en vägg, här blev det ständligt.
31 ³² ~~en~~ någon slet i snöret: stramm-mel.

En liten Solpfädes gjordes av 5-6. Lys-
stickor (= som ersatte ljus) de var ju tennsbreda
och behövde en längd av 8-10 tenn, hade för
flätningen doppats i 2 olika färger, flätades
nu som till spänkorger — men dessa stickor
var ju tjockare, efter flätningen blev ena rut-
an i en färg, andra i en annan, efva stickan
(den melleute) tog lite längre än de övriga
och bildade därmed stort. Dessa Solpfä-
der gladdes man åt. "Ler-göken" var ock-
så en vanlig leksak, den var köpt på mark-
nad eller hos pott- & makarna = den som tillverk-
ade pottor (= natt-karl) samt vardags-serviser
av lera, den var en vanlig barn-leksak.

En utljant, gammal ostkorg hade man
som förvaringsplats åt pöcken (= leksaker-
na). Ostkorg var ju reend, och kunde i och
för sig anses som pöcke: den kunde rellas.